

ΚΡΕΜΑΣΤΙΩΤΙΚΑ

ΝΕΑ

ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΚΡΕΜΑΣΤΙΩΤΩΝ ΛΑΚΩΝΙΑΣ "Ο ΠΑΤΡΙΩΤΗΣ",

ΑΘΗΝΑ ΜΑΗΣ 1985 • ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 19

ΣΚΕΨΕΙΣ ΠΑΝΩ ΣΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ

Κώστα Παπαελευθερίου μέλους «Δ/σ. Πατριώτη»

Η θητεία του Δ.Σ. του Συλλόγου μας, λήγει σε λίγες μέρες και μέσα στον Ιούνιο θα συγκεντρωθούμε πάλι στην Ετήσια Γενική Συνέλευση του Συλλόγου για τον απολογισμό των πεπραγμένων του απερχόμενου Δ.Σ. και εκλογή του νέου Δ.Σ. του Συλλόγου μας.

Ο υπογράφων το άρθρο αυτό είχε την τιμή να εκλεγεί από τους Κρεμασιώτες σαν μέλος του Δ.Σ. του Συλλόγου μας για πρώτη φορά πέρυσι και νοιώθω την ανάγκη να επικοινωνήσω μαζί σας και να σας μεταφέρω κάποιες σκέψεις και εμπειρίες μου από τη δουλειά του Συλλόγου μας.

Για κάποιον από σας, πατριώτες, που έχει ασχοληθεί σε άλλη συλλογική δουλειά,

ενός πραγματικού κυκεώνα, μιας αληθινής «τρέλλας», που είναι η ζωή στις σύγχρονες μεγαλουπόλεις.

Η ενασχόληση και το νοικοκυριό του σπιτιού μας, με τα καθημερινά προβλήματα φροντίδας των παιδιών μας ή γερόντων γονιών μας, χωρίς να υπολογίσουμε πρόσθετες στενοχώριες ή αρρώστιες, μας εξουθενώνουν, μας αλλοτριώνουν· φθάνουμε να μην έχουμε ελεύθερο χρόνο, να μην είμαστε πιά άνθρωποι.

Όλα αυτά που περιέγραφα δεν πρέπει να σας φανούν τραγικά· δυστυχώς είναι για τους πió πολλούς, η καθημερινή σκληρή πραγματικότητα. Έτσι, μέσα από την καθημερινή πάλη για την αντιμετώπιση των προσωπικών

τα αναγνώρισης του μόχθου.

Να ξέρατε τι σκοτούρα έχει να επιλέξεις το κέντρο του χορού, κάνοντας έλεγχο και σύγκριση τιμών κλπ. με άλλα κέντρα, ώστε και να ευχαριστηθεί ο κόσμος και να μη επιβαρυνθεί υπέρμετρα οικονομικά, να διαπραγματευθείς και να «κλείσεις» το κέντρο, να τυπώσεις 400 προσκλήσεις, να τις ταχυδρομήσεις, να κάνεις 200 τηλεφωνικές προσκλήσεις, να παραγγείλεις τους λαχνούς των δώρων και να τους γράψεις, να βρεις 200 δώρα προσφορές, να τα τυλίξεις, να τ' αριθμήσεις, να τα συγκεντρώσεις, να τα μεταφέρεις, νά, νά... δουλειές χρονοβόρες, κουραστικές και όλο θα υπάρχουν ελλείψεις και όλο θάβελος να γίνουν κα

ΠΡΟΣ
ΤΟΝ ΟΤΕ ΜΟΛΑΩΝ
ΟΤΕ Τρίπολης

ΥΠΟΜΝΗΜΑ - ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ

Μας γνωστοποιήθηκαν οι αποφάσεις του ΟΤΕ σχετικά με την τοποθέτηση των τηλεφώνων στο χωριό μας. Και προσπαθούμε να ξεκαθαρίσουμε τα κριτήρια με τα οποία έγιναν αυτές οι τοποθετήσεις. Και ρωτάμε: 1) Είναι κοινωνικά, 2) οικονομικά, 3) πραγματικά;

Ο Σύλλογός μας, στις παραστάσεις που έκανε στις αρμόδιες υπηρεσίες, τόνιζε τον κοινωνικό χαρακτήρα αυτής της προσπά-

θειας. Να τοποθετηθούν κάποια τηλέφωνα με τα οποία θα εξυπηρετούγταν οι ανάγκες των μόνιμων κατοίκων του χωριού. Με τον τρόπο όμως που διανεμήθηκαν, αυτός ο κοινωνικός χαρακτήρας που ήταν και μοναδική μας επιδίωξη, μπήκε στο περιθώριο.

Οχυρώνεστε πίσω από τον κανονισμό το σχετικό με τα καταστήματα. Ποια καταστήματα, (Συνέχεια στη σελ. 3)

ΣΕ ΚΡΕΜΑΣΤΙΩΤΙΚΟ ΤΟΝΟ

Αναζητώντας τηλέφωνο

Χρόνια τώρα συλλογιζόμουνα πως θάρθει καιρός που θα πολεμηθεί η απομόνωση του χωριού στην επικοινωνία του με τον άλλο κόσμο.

Ήλπιζα πως θα πάψουν να υποφέρουν οι λίγοι φρουροί του χωριού...

μωσα κάνα δυό χωριανούς μας.

Νά όμως, στ' άκουσμα του τηλεφώνου, θρέθηκαν την ίδια στιγμή επτά μαγαζιά.

Τα όνειρά μου, που δε χώραγαν στα δώδεκα τηλέφωνα περιορισμένου στα υπέλυτα

μασία, όμως για όσους δεν έχουν ποτέ ασχοληθεί στην πράξη και δεν έχουν επωμισθεί τις ευθύνες των μελών ενός αντιπροσωπευτικού οργάνου όπως π.χ. το Δ. Σ. του Συλλόγου μας, οι πληροφορίες και εμπειρίες που θα προσαπαθήσω να σας μεταφέρω, πιστεύω πως θα είναι χρήσιμες τουλάχιστον για την κατανόηση πολλών θεμάτων ή προβλημάτων που υπάρχουν.

Έχετε αναρωτηθεί, φίλοι μου, με τί ασχολείται το Δ.Σ. ενός Συλλόγου; Πώς «γίνεται» η εφημερίδα του χωριού που φθάνει στα χέρια σας; Πώς διοργανώνεται ένας χορός ή το κόψιμο της πρωτοχρονιάτικης πίτας ή μια εκδρομή; Πώς «γεννιέται» το ημερολόγιο της Κρεμαστής, που βρίσκεται στα σπίτια μας; Πως λειτούργησε το Πνευματικό Κέντρο του χωριού; Πώς προωθούνται μέχρι τη λύση τους τα προβλήματα που έχουμε;

Αυτό που σίγουρα γνωρίζετε καλά, πατριώτες, που ζείτε στο χωριό, στην πόλη ή στο εξωτερικό, είναι τα δικα σας καθημερινά προβλήματα, που σας φορτώνουν με κούραση και άγχος η καθημερινή εργασία για «τα προς το ζειν», που για τους πιά πολλούς από μας σημαίνει ξύπνημα στις 6 το πρωί, επιστροφή στο σπίτι μας στις 4 τ' απόγευμα και απ' τις 6 τ' απόγευμα μέχρι τις 9—10 το βράδυ να διεκπεραιώσουμε τα υπόλοιπα προβλήματά μας.

Ένα συνεχές κνηγητό της ζωής και για όσους μένουμε στην Αθήνα, μέσα σε συνθήκες άγχους, θορύβων, «νέ-

χρόνος, δύναμη και κουράγιο για την ενασχόληση με τα θέματα του Συλλόγου μας.

Και στ' αλήθεια, χρειάζεται πολύς χρόνος και πολύ μόχθος ακόμη και για την πιά ασήμαντη φαινομενικά εργασία. Π.χ. το να ταχυδρομήσεις ένα γράμμα δεν είναι δα και τόσο σπουδαία εργασία αλλά το να θρείς και να γράφεις 300 διευθύνσεις και να κολλήσεις 300 γραμματόσημα, είναι μεγάλη δουλειά που σου τρώει τουλάχιστον ένα πρωινό βωρο. Ο χρόνος για την μετακίνηση από το σπίτι μας στα γραφεία του Συλλόγου μας, είτε γιατί υπάρχει συνεδρίαση του Δ.Σ. ή γιατί πρέπει να προωθηθεί μια δουλειά, ξεπερνάει τις 2 ώρες, κατά μέσο όρο. Και σ' αυτές αν προσθέσετε και άλλες 2—3 ώρες εργασίας στο γραφείο του Συλλόγου, σημαίνει 5 ώρες ενασχόληση στα «κοινά» για το Σύλλογο, μακριά από τα σπίτια μας, την ξεκούρασή μας, τα προσωπικά μας συμφέροντα.

Να ξέρατε πάλι με πόσο κόπο «γεννιέται» μια εφημερίδα; Πόσες ώρες μας τρώνε για να γραφτούν χειρόγραφα όσα διαβάζετε στην εφημερίδα, πόσος χρόνος για τη μεταφορά των χειρογράφων στο τυπογραφείο, την σελιδοποίηση, τη διόρθωση των κειμένων, τη μεταφορά, διάθεση και ταχυδρόμηση των εφημερίδων.

Η διοργάνωση πάλι του ετησίου χορού του συλλόγου μας τί κόπο που έχει και πόσο εύκολη η γκρίνια από όλους μας για όσα δεν έγιναν «τέλεια», χωρίς ούτε μια κουθέ-

νιο πάλι. Πρέπει να θγάλεις και να θρείς τις φωτογραφίες, να το τυπώσεις, να το ταχυδρομήσεις, να το διανείμεις για να φθάσει σε κάθε κρεμαστώτικο σπίτι.

Για να προωθήσεις την επίλυση ενός προβλήματος, που εξαρτάται από τη Δημόσια Διοίκηση, να ξέρατε πόση σκούρα απαιτεί για να θρείς τις διαδικασίες που χρειάζονται, να τρέχεις και να κυνηγάς τους αρμόδιους στα Υπουργεία, στις Νομαρχίες, να κινητοποιείς όλες σου τις γνωριμίες που θα βοηθήσουν στην υλοποίηση του έργου, να τρέχεις, να τρέχεις... για να έχεις τέλος το αποτέλεσμα που θέλεις ή και χωρίς αυτό κάποτε. Και μετά δυστυχώς η «εύκολη» και σκληρή κριτική, η γκρίνια και σπάνια, σχεδόν ποτέ, η αναγνώριση.

Η λειτουργία του Πολιτιστικού Κέντρου του χωριού αποτέλεσε ένα πραγματικά σπουδαίο έργο, που έγινε πραγματικότητα μετά από πολύ μόχθο. όπως π.χ. η εύρεση της κατάλληλης αίθουσας, η επιλογή των απαραίτητων επίπλων κλπ. για τη λειτουργία του, η προσεκτική επιλογή και αγορά της πρώτης «Βασικής» Βιβλιοθήκης και των επιτραπέζιων παιχνιδιών και τέλος ο καθορισμός του κανονισμού και των λεπτομερειών λειτουργίας της.

Όλα όσα ανάφερα παραπάνω δίνουν μια γεύση των προκτικών προβλημάτων, του μόχθου που υπάρχει και στην πιά μικρή δουλειά του Συλλόγου μας.

Δεν θέλω να πω ότι κάνου-

(Συνέχεια στη σελίδα 4)

της αρρωστίας, της αγωνίας για τους δικούς τους, που ζούν μακριά τους. Το τηλέφωνο θα τους έφερνε κοντά στο γιατρό, κοντά στα παιδιά και τα εγγόνια, που τάβλεπαν θουβά στις χρωματιστές φωτογραφίες.

Μαθαίνοντας πως στο μικρό κόσμο του χωριού μπαίνουν δώδεκα τηλεφωνικές γραμμές, αισθανόμουνα δώδεκα ζωντανά στοιχεία, να συνδέουν το χωριό με τον κόσμο. Έβλεπα να μικραίνουν οι αποστάσεις και η ερήμωση να υποχωρεί.

Το τηλέφωνο είναι η γέφυρα της ζωής του πατριώτη, που μένει ολόχρονα στο μετερίζι του χωριού μας. Με το τηλέφωνο θάφτανε κοντά στα παιδιά τα Χριστούγεννα, όλες τις γιορτάδες, στις χαρές, τις λύπες, τις ανησυχίες και τους στοχασμούς των δικών του.

Συλλογίστηκα πως δεν ήταν αρκετά δώδεκα τηλέφωνα να ανασηκώσουν το βαρύ φορτίο των απομονωμένων πατεράδων μας, που τους κλείνει το χιόνι, η ομίχλη και η ερημιά. Λογάριαζα όμως πως θα κρατάν δώδεκα σπίτια ζωντανά, πιά δυνατά να παλεύουν τις δύσκολες τις ώρες.

Δυστυχώς, το μήνυμα αυτό άγγιξε μόνο λίγους ανθρώπους και δυστυχώς δε συγκίνησε εκείνους που θα μπορούσαν να το κάνουν πράξη.

Τον περασμένο χειμώνα έμεινα δυο - τρεις μέρες στο χωριό. Περιφερόμουνα στους έρημους δρόμους, στην άδεια πλατεία, ώσπου για λίγο θρήκα μια πόρτα ανοιχτή για λίγες ώρες, σε κάποιο μαγοζί, χωρίς ζεστασιά. αλλά αντά-

τα είναι ακόμα πιά σκληρή.

Έρθε η πρώτη αρπαγή από αυτούς που ξέχασαν πως το χωριό υπάρχει και το χειμώνα, σκεπασμένο στα χιόνια, έρημο, χωρίς γιατρό, πολλές φορές χωρίς ρεύμα, νερό, χωρίς ψωμί, χωρίς να μπορεί να πεί μια κουθένα η ογδοντάχρονη γιαγιά του χωριού.

Τότε που οι ίδιοι, σιγουρευμένοι σ' άλλο τόπο, ανάμεσα σ' όλα τα σύγχρονα μέσα, κυνηγούν κέρδη και επιτυχίες, που δεν αφήνουν να 'ρθουν στο πατρικό σπίτι, να χτυπήσουν την πόρτα στο σπίτι του γέρου, λέγοντας δυο ζεστές κουθένες. Έρχονται μόνο ν' αρπάξουν την ευκαιρία μέσα από τα τρεμάμενα χέρια της θασανισμένης γριάς, που θα δίνει στίγμα ζωής μόνο με το φως του καντηλιού.

Το κακό συνεχίστηκε, ένα ακόμα τηλέφωνο από είδος πρώτης ανάγκης γίνεται είδος πολυτελείας, συνοδεύοντας τις καλοκαιρινές διακοπές. Βουθό άλλους οκτώ μήνες, λίγα μέτρα πιά πέρα από τό άλλο θουβό, πεσμένο σε θαρεια χιμέρια νάρκη.

Δε μιλώ για τα υπόλοιπα, όποιος και να τάπαιρνε, είναι ανίσχυρα να αναστήσουν το νεκρωμένο κόσμο. Τα δυο θα συντροφεύουν τη θουβαμάρα των άλλων... για ένα διάστημα πιά μικρό, δίνοντας το φορτίο τους στο μοναδικό που απομένει στη μια άκρη του χωριού, που θάπρεπε να γίνει ο φτερωτός Ερμής για να μεταφέρει απεγνωσμένες φωνές απελπισίας ενός κόσμου που μασιτίζεται με το βαρύ πέπλο της απομόνωσης.

Μ. Δ.

Κρεμαστιώτικα Θέματα

Ο ΔΡΟΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΦΗΤΗ ΗΛΙΑ

Από τα πιο γραφικά σημεία του χωριού μας είναι το εκκλησάκι τ' Αϊ - Λιά. Αγναντεύει όλο το χωριό, τα σπίτια, τα περιβόλια, τις βρύσες, τα γύρω βουνά, τ' άγριο Λαφογκρέμι, τις κορφές του Πάρνωννα, ακόμα τα σπίτια στο Μαρί. Μέχρι προκαιρού έφτανε ως την εκκλησία τ' αυτοκίνητο, με τη διάνοιξη του δρόμου για Πελειά, κόπηκε η πρόσβαση του Αϊ - Λιά. Πιστεύουμε πως σύντομα πρέπει ν' αποκατασταθεί, κάνοντας παράλληλα βελτίωση του δρόμου μέχρι την εκκλησία.

ΣΚΟΥΠΙΔΙΤΟΠΟΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Έφτασε το καλοκαίρι που μαζί φέρνει και κάποια προβλήματα στο χωριό. Ένα από τα πιο μεγάλα είναι η καθαριότητα. Από την περασμένη χρονιά έγιναν πολλές συζητήσεις για την αντιμετώπιση των σκουπιδιών που σκορπίζονται στα ρέματα και στα ακατοίκητα σπίτια. Είχε ακουστεί πως βρέθηκε τοποθεσία, που θα δεχόταν τα σκουπίδια, χωρίς να δημιουργούνται προβλήματα. Ελπίζουμε να μην ξεχάστηκαν τα περσινά προβλήματα. Τα υπενθυμίζουμε και περιμένουμε σύντομη αντιμετώπιση.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΩΝ ΧΩΡΩΝ

Το να μπορεί το χωριό να προστατέψει τους κοινόχρηστους χώρους δεν είναι μόνο θέμα Κοινότητας, διότι όσο και να θέλει η Κοινοτική αρχή, δεν μπορεί να γίνει αστυνομία και να παρακολουθεί το τι γίνεται στις βρύσες, στην πλατεία, στο σχολείο. Πρέπει μόνοι μας να βοηθούμε στη διατήρηση αυτών των χώρων. Ειδικά τα νέα παιδιά που παραθερίζουν στο χωριό, που αντικειμενικά έχουν ανεβαμένο επίπεδο πολιτιστικά, μπορούν να συμβάλουν θετικά. Οι χώροι στις βρύσες, που είναι ό,τι πιο αξιόλογο διαθέτει το χωριό, χρειάζονται περισσότερη φροντίδα. Δυστυχώς όμως αντί γι' αυτό, βλέπουμε χαραγμένα στα παγκάκια απίθανα πράγματα μακριά από τη ζωή και το κλίμα του χωριού. Δεν παραβλέπουμε πως η περίοδος αυτή της ζωής των ανθρώπων έχει αυτές τις αδυναμίες, και αυτού του είδους αντιδράσεις. Πρέπει να...

Η ελληνογραφία μας

Προς
το Σύλλογο Κρεμαστιωτών
«Ο Πατριώτης»

Αγαπητοί συμπατριώτες,
Με μεγάλη μας χαρά σας γνωστοποιούμε ότι το περασμένο Σάββατο 2 Μαρτίου έγινε η χοροεσπερίδα του Συλλόγου μας και ο εορτασμός της 25ης επετείου από τη δρύσεώς του. Σας στέλνουμε ένα διαφημιστικό φυλλάδιο.

Σας γνωστοποιούμε ότι στις 21.10.84, κατόπιν γενικής συνελεύσεως, εξελέγη το νέο διοικητικό συμβούλιο εκ των κάτωθι:

Πρόεδρος: Κων)νος Κουλούρης. Αντιπρόεδρος: Παντελής Παπαλεξόπουλος. Ταμίας: Βαγγέλης Τσίγγος. Γραμματέυς: Ματίνα Κουτλή. Σύμβουλοι: Θεόδωρος Λεγάκης, Χρυσάνθη Γκιουζέλη, Λούλα Λεγάκη.

Με τον Χρήστο Αρκούδη σας στέλνουμε το ποσόν των 320 δολλ. για τα 32 ημερολόγια.

Με πατριωτικούς χαιρετισμούς
Το Διοικητικό Συμβούλιο
Η Γραμματεύς
Μ. Κουτλή

ΠΡΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΥΣ

«Μέλισσα» ΗΠΑ
«Κυψέλη» Καναδά
«Μυστράς» Αυστραλία
Κρεμαστιωτών Καλλιφόριαν

Και μάλλον τα καταφέραμε. Σ' αυτό ο καθένας έχει το μερίδιο της συμμετοχής του. Άλλος πολύ και άλλος λίγο. Εμείς δεν είπαμε ποτέ ότι ο Σύλλογος της Αθήνας έκανε τα πάντα. Ο καθένας είχε την προσφορά του. Ακούστηκαν όμως και ακούγονται κάθε μέρα από τους αιώνιους κολοθελητές: Δεν κάνατε τίποτε ή και τί κάνατε;

Εμείς λέγαμε και λέμε, πως ό,τι πετύχαμε, το πετύχαμε ενωμένοι. Και κάθε αντίθετη προσπάθεια να μας παρουσιάσουν ότι διαφωνούμε, μόνο κακό κάνει στο χωριό.

Εσχάστε λοιπόν το «ένα» ή «έκανες». Κάνουμε και θα κάνουμε. Αυτό είναι το σύνθημα και προς τα εκεί πρέπει να στρέψουμε τις προσπάθειές μας. Δεν είναι καιρός για διαφωνίες.

Στην προσπάθεια του καθενός, συλλογική ή προσωπική, ποέπει να εξετάζεται το συμφέρον του χωριού. Όχι με προσωπικά κριτήρια, αλλά με γενικά.

Μπήκε σαν πρώτο πρόβλημα η ασφάλτος και τελείωσε. Δεν ήταν λάθος. Έγινε ο δρόμος για τη Φρέγκρα, δεν ήταν λάθος. Έγινε ο δρόμος για το Μαρί, δεν ήταν λάθος. Φροντίσαμε και φροντίζουμε για το δρόμο των Γελετών, δεν είναι λάθος. Φροντίσαμε να έχει το χωριό δάσκαλο και παπά, δεν ήταν λάθος.

Ποιά, λοιπόν, λάθη κάναμε; Κοι ποιοί είναι αυτοί που κάνα...

ΑΓΩΝΑΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΣΗ

Θα έλεγα, νεκρολογίας συνέχεται. Μα δεν το λέω. Γιατί όταν αυτός που φεύγει δικαιώθηκε στη ζωή, αυτό δεν είναι θάνατος. Είναι δικαίωση. Και όσοι δικαιώθηκαν, περνάνε στην αιωνιότητα. Αιωνιότητα, βέβαια, περιορισμένης εμπέλειας. Μα εμείς, απλοί άνθρωποι, δεν δικαιώνουμε τις όποιες, σε παρένθεση, μεγαλιότητες. Ακουμπάμε στο ανθρώπινο μεγαλείο. Και θα το κάνουμε για τους μεγάλους του χωριού μας. Για όλους.

Για τον Κώστα το Σοφό ο λόγος. Τον ΚΑΤΣΙΟΥΡΑ ΜΑΣ.

Χάθηκε πρόωρα, αφήνοντας ένα κενό στους δικούς του, στο χωριό μας, σ' εμάς όλους. Γεμάτος από αγάπη για τη ζωή και τους ανθρώπους, δίδαξε αγάπη, ζωή, ανθρωπιά. Δίδαξε προσπάθεια για προκοπή, προσπάθεια χωρίς σταματημό. Ίσως μια από τις αιτίες για τον πρόωρο χαμό του. Δύσκολα θα βρεθεί άνθρωπος να του καταλαγίσει ελάττωμα. Θα παραπονεθεί για την τελειότητά του.

Μια αναδρομή στο δημιουργικό πολυτάραχο παρελθόν του. Από την παληοπαρέα. Παλιός Κατσιούρας. Σαλιάγκος. Μεροκάματο χαράς. Τόσες που περίσσεψε για να γελάσουν οι γενιές μας και πολλές που έρχονται.

συμβάλλουν θετικά στην ανάπτυξη του χωριού μας διότι όλα σχεδόν αγαπούν τον τόπο που γεννήθηκαν οι γονείς τους.

ΤΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

Την περασμένη χρονιά, η παρουσία του Πνευματικού Κέντρου ήταν πολύ θετική. Συγκέντρωσε παιδιά όλων των ηλικιών, για πολλές ώρες του καλοκαιριού. Φυσικά οι ελλείψεις εξακολουθούν να είναι πολλές. Τα πιο μεγάλα από τα παιδιά των Κρεμαστιωτών που παραθερίζουν στο χωριό, μπορούν να πάρουν πρωτοβουλίες που θα ανεβάσουν τις δυνατότητες του χώρου αυτού. Γι' αυτό το καλοκαίρι θα χρειαστεί να προστεθούν νέα βιβλία, διότι τα πιο πολλά διαβάστηκαν από εκείνους που αγαπούν το διάβασμα.

Μια ελάχιστη ομάδα παιδιών αποπειράθηκε να μεταβάλει το χαρακτήρα του χώρου! Ανάλογες ενέργειες θα καταδικαστούν απ' όλους, διότι έχουμε χρέος να περιφρουρήσουμε αυτή την κατάκτηση του χωριού μας, που η επιτυχία της θα σημάνει πρόοδο του χωριού.

να εγκαινιάσει μια νέα μορφή συνεργασίας ανάμεσα στους συλλόγους του χωριού μας.

Είναι μια προσπάθεια για περισσότερη και ποιοτικά καλύτερη συνεργασία, που είναι βέβαιο ότι μέχρι τώρα λείπει. Και σ' αυτό έχουμε όλοι τις ευθύνες μας. Όχι μόνο εμείς. Γιατί κανένας δεν έχει πάρει εργολαβία τη διατήρηση της επικοινωνίας μεταξύ μας.

Για να γίνει όμως αυτή η αρχή, είναι απαραίτητο να ξεκαθαρίσουμε μερικά πράγματα. Και πριν απ' όλα, ποιά είναι τα προβλήματα που μας ενώνουν κι αν υπάρχουν θέματα που μας χωρίζουν.

Ξεκινήσαμε πριν από κάμποσα χρόνια μια προσπάθεια για τη διάσωση του χωριού μας.

προσφορά;

Όλοι, για κάποιους λόγους είμαστε μοκριά από τον τόπο μας. Εσείς πιο μακριά. Όλοι όμως την ίδια επιθυμία έχουμε. Να πάμε στο χωριό όσο γίνεται (Συνέχεια στη σελίδα 4)

Κοινωνικά

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

— Η Κα και ο Κοσ Παναγιώτης Δρίδας απόκτησαν κοριτσάκι.

— Η Κα Θοδώρα και ο Κοσ Παναγιώτης Γκιουζέλης απόκτησαν αγοράκι.

— Η Κα Αγγελική και Γιάννης Παρδάλης απόκτησαν κοριτσάκι.

— Η Κα Βαρβάρα Λουράντου (Μελίδη) με τον Κον Τάκη Λουράντο απόκτησαν κοριτσάκι.

Ευχόμαστε να τους ζήσουν.

ΓΑΜΟΙ

Έγινε στον Πειραιά ο γάμος της Αγγελικής Θ. Γκλιάτη με τον Μάκη Σγουρό.

Ευχόμαστε να ζήσουν.

ΘΑΝΑΤΟΙ

— Αιφνίδια πέθανε ο συμπατριώτης μας Κώστας Σοφός, σε ηλικία 58 ετών.

— Πέθανε ο μπάρμπα Γιάννης Κοσμάς, σε ηλικία 85 ετών. Στα παιδιά και εγγόνια του θερμά συλλυπητήρια.

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΣΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ ΚΑΙ «Κ.Ν.»

Σύλλογος Κρεμαστιωτών Καναδά (Κυ ψέλη) δολλ. 320
Γεώργιος Παρδάλης Κρεμαστή δρχ. 1.000
Σωτ. Τσιριμώκος » 1.000

πικρία από το χωριό και το πατροπαράδοτο επάγγελμα «της κατεργασίας δεμάτων». Υπάλληλος στον μπάρμπα Γιάννη του Μανούσου.

Τον θρήνα στον Πειραιά το '48. Και προσπάθω να θρώ αλλαγή στη ζωή του. Καμιά. Ίδιος πάντα. Δίκαιος, σωστός, πολιτικά αταλάντευτος.

Δούλευε για να ζήσει, να περάσει η μπόρα και πέρασε. Και νά τον ξανά στον τόπο του. Με καινούργιο επάγγελμα. Έμπορος. Μεταπράτης ουσιαστικά. Πουλάω ό,τι θέλετε και παίρνω ό,τι μου δίνετε. Πορέα με τον άλλο μεγαλέμπορο, τον Αντώνη το Ζώταλη. Μα δεν τον κούραζε αυτή η χωρίς ελπίδα προσπάθεια;

Και όμως δικαιώθηκε. Μέσα απ' όλα αυτά θγήκε το στέκι του Κατσιούρα. Του ανθρώπου που στα μέτρα του χωριού μας πέτυχε. Και άραξε στον τόπο του. Προμαχώνας της απομόνωσης του χωριού, ο πάντα παρών. Για να δουλεύει, να δημιουργεί, να πειράζει, να κάνει φάρσες. **ΝΑ ΖΕΙ.**

Πήγαινες κάτι ν' αγοράσεις και ξέχναγες να φύγεις. Γιατί τάδρισκες όλο. Γιατί γέμιζες τις ώρες σου, γιατί κέρδιζες από την επίσκεψη. Γιατί είχε να σου δώσει.

Στους δικούς του λείπει περισσότερο απ' ό,τι σε μας. Κακά τα ψέματα. Αλλά να ζήσουν να τον θυμούνται. Όχι γιατί έτσι κάγουν όλοι, αλλά γιατί ο Κατσιούρας ήταν κάτι παραπάνω, ήταν το ίδιο το χωριό.

Η ζωή του, λοιπόν, αγώνας και δικαίωση. Ανόθευτα καλός. Για όλους. Έχουμε χρέος να τον θυμόμαστε. Μας το επέβαλε.

Χρυσ. Δούνας

Σχόλασμα εκκλησίας 1970

Νέα του χωριού στο τρίμηνο που πέρασε

Μετά απ' αρκετά χρόνια ο χειμώνας και η Άνοιξη κινήθηκαν μέσα στους μήνες που δικαιούνται στον ημερολογιακό χρόνο. Έτσι ο Μάρτης έφερε την άνοιξη, μια εναλλαγή από θροχή, ήλιο και πρωινή ομίχλη. Τα σημάδια όμως της βαρυχειμωνιάς ήταν πολύ έντονα, όλο το Μάρτη νερά έτρεχαν από τα πιά απρόσμενα σημεία. Οι δρόμοι είχαν μεταβληθεί σε χαντάκια, η θρύση κυριολεκτικά είχε χαθεί μέσα στα μπάζια.

Παράλληλα, το δίκτυο του νερού διεκόπη, μετά από τις εκτεταμένες βλάβες. Θύματα του νερού ξερότοιχοι που γκρεμίστηκαν, αλλά και το γήπεδο γνώρισε σημαντικές ζημιές.

Στους λίγους μόνιμους φρουρούς του χωριού προστέθηκαν από τις πρώτες μέρες του Μάρτη, οι πατριώτες που εγκαταλείπουν για μικρό διάστημα το χωριό, αλλά γυρίζουν με πιά έντονο φανατισμό στο τζάκι τους, στον κήπο, στ' αμπέλια, στα παγκάκια της αγοράς.

Τις τελευταίες μέρες του Μάρτη ξεκινάει η έφοδος στα αμπέλια. Οι πιά λίγοι μπορούν ακόμα και τα σκάβουν, οι περισσότεροι αρκούνται να ρίχνουν φάρμακο, που ξεραί-

πουλιά, δυστυχώς πιά λίγα από παλαιότερα.

Οι μέρες του Πάσχα ήταν ευχάριστη έκπληξη. Γλυκός, ανοιξιάτικος καιρός, όλο σχεδόν το διάστημα. Αν και απουσίασαν πολλοί πατριώτες, ο καλός καιρός τους αναπλήρωσε.

Δυστυχώς, οι συμπατριώτες μας που διαμένουν στα χωριά του κάμπου, εκτός από ελάχιστους, λησμόνησαν εντελώς το χωριό. Τις εορταστικές ημέρες. Πιστεύουμε πως όλοι μπορούν να επισκεφτούν έστω για λίγες ώρες το χωριό, δεν τους χωρίζουν παρά λίγα χιλιόμετρα.

Αρκετό καιρό νεκρώνεται το χωριό, γι' αυτό δικαιούται κάποιες μέρες διαφορετικές, με κίνηση, με ζωή, που θ' ανταμώνουν Κρεμασιώτες που ζούν σε διάφορα μέρη, θα κουβεντιάσουν και θα αναβιώσουν τις παλιές καλές εποχές.

Την επόμενη του Πάσχα εβδομάδα είχαμε βροχές που αναζωογόνησαν το πράσινο του χωριού. Πύκνωσαν τα φύλλα στα δέντρα, δίνοντας στο χωριό την πιά κομψή του εμφάνιση.

Το Μάη αρχίζει η περίοδος ζωής του χωριού, πυκνώνουν οι κάτοικοι, γυρνάν οι κτηνοτρόφοι, ακούγονται τα σφυριά των μαστόρων που θ' ανανεώ-

Το κυνήγι του Ζάρακα, άλλοτε και τώρα

Υπό Κ. Γ. ΠΑΠΑΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΥ, Πισταμιώτου

Άλλοτε, δηλαδή προ του 1940 και όσο παλαιότερα, τόσο καλύτερα, το ντόπιο (ενδημικό) κυνήγι του Ζάρακα, σε λαγούς και ορεινές πέρδικες, ήτανε και άφθονο και το πιά όμορφο στολίδι του. Υπήρχε, βέβαια και το διαβατικό (αποδημητικό) κυνήγι των τριγωνιών και του συκοφάγου, την άνοιξη και το καλοκαίρι και της μπεκάτσας, της τσίχλας και του κότσιφα, τον χειμώνα. Αλλά αυτό ήτανε λιγιστό σχετικά και αδιάφορο για τους τότε κυνηγούς του Ζάρακα.

Τα μπαρουτόσκαγα, τότε, ήτανε δύσκολα και ακριβά γι' αυτούς και η ντουφεκιά τους έπεφτε κατά του λαγού, κυρίως, που γέμιζε το τσουκάλι της πολυμελούς πάντοτε οικογένειας και σπάνια κατά μικροτέρων θηραμάτων.

Έπεφταν βέβαια ντουφεκίες και κατά της πέρδικας, της μπεκάτσας και του τριγωνιού, χωρίς όμως μεγάλο κέφι. Και τούτο, γιατί έπρεπε να πέσουν πολλές ντουφεκίες, επιτυχημένες και ανεπιτυχείς, για να γεμίσει το τσουκάλι. Και αυτό δεν συνέφερε στο φτωχό πορτοφόλι του τότε Ζαρακίτη κυνηγού.

Στα μικρότερα θηράματα δεν έπεφταν ποτέ ντουφεκίες.

των μας (πανίδες μας), στα ελάχιστα και απηρχαιωμένα κυνηγετικά όπλα του Ζάρακα (τσάγνες, εμπροστογεμή) που, συγκρινόμενα με τα σημερινά, είναι για να γελά κανείς, ως και οι ελάχιστοι καλοί κυνηγοί του Ζάρακα (αλεπούδες, κουνάβια, νυφίτσες κλπ.) που, όπως ξέρουμε, αποδεκατίζουν τους λαγούς, τις πέρδικες και τα αυγά τους.

Και τούτο γιατί τότε, εκτός από τα όπλα, που κατ' αυτών κυρίως χρησιμοποιούντο για τί έτρωγαν και τα αρνιά και τις κόττες, υπήρχαν και τα μεγάλα τσοπανόσκυλα και οι μαγγούρες και οι θράχοι (πέτρες) του τσοπάνη, πολλές φορές δε και τα φουρνόξυλα της Ζαρακίτσας στο κοττέτσι, που σκότωναν πολλά από αυτά. Υπήρχε δε ακόμα και η ελεύθερη σχεδόν διακίνηση της φόλας, που τα εξολόθρευε.

Αυτοί ήτανε οι σπουδαιότεροι λόγοι αφθονίας του λαγού και της πέρδικας στο Ζάρακα. Θυμάμαι τα δειλινά και τα γλυκοχαράματα, που το κελάδημα της πέρδικας ακουγότανε σε πολλές μεριές γύρω από το χωριό και που πολλές φορές το σικοντάριζε

έντονα τούτο.

Σημειώνω εδώ ότι και εγώ υπήρξα καλός κυνηγός αλλ' όχι ισάξιος του πατέρα μου και του αδελφού μου, γιατί κατά το πλειστον δεν θρισκόμουν στο χωριό. Στα πρώτα χρόνια της ζωής όλο σχεδόν το κρέας που τρώγαμε σπíti μας ήτανε από κυνήγι.

Αυτό περίπου ήτανε το κυνήγι του Ζάρακα άλλοτε, δηλαδή τα παλιά χρόνια. Το κυνήγι του ΤΩΡΑ, δηλαδή του σήμερα, είναι δυστυχώς σχεδόν ανύπαρκτο. Αιτία είναι το ότι, όλοι οι άνω λόγοι που βοηθούσαν στην αφθονία του, έπαυσαν να υπάρχουν και αντικατεστάθησαν από λόγους που το αφανίζουν. Κατεστράφη πλέον ο άριστος κυνηγετικός βιότοπος του Ζάρακα για τους λαγούς και τις πέρδικες. Δεν γίνεται καμιά σχεδόν καλλιέργεια γιατί ο τόπος έχει εγκαταλειφθεί από τους παραγωγικούς του κατοίκους. Οι ελάχιστοι γέροι που απομένουν και που καλλιεργούν ελάχιστα κτήματα, χρησιμοποιούν τα δηλητηριώδη φυτοφάρμακα, που θανατώνουν τα θηράματα. Η κτηνοτροφία εξέλειπε και δεν υπάρχει τώρα ούτε νερό εις τα άνωδρα μέρη. Οι αυτοκινητόδρομοι διασχίζουν όλον τον

πάρχουν εργατικά χέρια στο χωριό, διαφορετικά σ' όλους υπάρχει η διάθεση και η οικονομική δυνατότητα για τη φροντίδα του αμπελιού, που είναι ιδιαίτερα συνδεδεμένο με τις αναμνήσεις του πατριώτη μας.

Τις πρώτες μέρες τ' Απρίλη φάνηκε η πρώιμη άνοιξη. Ο τόπος πρασίνιζε, τα γυμνά σφεντάμια του χωριού πριν δέσουν το λουλούδι τους, δέχτηκαν ανυπόμονα μελίσοια, που βγήκαν μ' όρεξη γυρεύοντας τροφή, μετά τη χειμωνιάτικη νάρκη.

Τα χελιδόνια γυρίζουν στα γνωστά στέκια και θάζουν το θεμέλιο λίθο (λάσπη στην κυριολεξία) στη φετεινή τους χρονιά. Ακολουθούν και άλλα

του χωριού λίγοι απολαυθέντες, ενώ μπορούν περισσότεροι. Όλοι οι πατριώτες μας που δεν εργάζονται ας αποφασίσουν να πηγαίνουν πιά νωρίς στο χωριό.

Η συνταξιοδότηση να γίνεται αφορμή για καινούργιο τρόπο ζωής. Επιστροφή στον τόπο μας, στο περιβόλι, τ' αμπέλι, το πατρικό σπίτι. Αυτός ο κόσμος ανανεώνει τον άνθρωπο και του διώχνει το άγχος της πόλης και τη σκέψη πως τίποτε δεν προσφέρει.

Μ' αφορμή τις βουλευτικές εκλογές του Ιουνίου θα επισκεφτούν πολλοί πατριώτες το χωριό, που άσχετα με τις πολιτικές τους προτιμήσεις, θα ζήσουν στιγμές από το όμορφο παρελθόν του χωριού.

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΟΤΕ ΜΟΛΑΩΝ

(Συνέχεια από τη σελ. 1)
κύριοι; Επτά καταστήματα στην Κρεμαστή; Ποιος τα συντηρεί; Αρκεί το κριτήριο ότι έχουν άδεια λειτουργίας; Τα περισσότερα είναι κλειστά 10 μήνες το χρόνο. Ποιες λοιπόν ανάγκες των καταστημάτων εξυπηρετούν;

Το κριτήριο της μονιμότητας, πώρα, που ακουμπάει στα κοινωνικά κριτήρια. Εκτός από δύο (2) τηλέφωνα, τα άλλα δεν πληρούν ούτε αυτή την προϋπόθεση. Γιατί, αν σας ενδιέφερε ο κοινωνικός χαρακτήρας του τηλεφώνου θα βλέπατε ότι δεν είναι μόνιμοι κάτοικοι.

Πάει λοιπόν το Νο 1. Δεν πάρηκε καθόλου υπόψη.

Το δεύτερο, ο οικονομικός χαρακτήρας. Ο ΟΤΕ εκτός από

τ' άλλα, είναι και επιχείρηση. Θα περιμένετε να μετρήσετε τις μονάδες που θα γράφουν για να διαπιστώσετε ότι ζημιώσατε οικονομικά τον ΟΤΕ; Μα τότε θα σας ζητηθούν ευθύνες. Γιατί εκεί θα φτάσουμε.

Και τρίτο: Ο πραγματικός τρόπος αντιμετώπισης.

Το χωριό μένει, όπως και πρώτα, χωρίς τηλέφωνα, αφού τοποθετούνται για να μένουν κλειστά όλο το χρόνο.

Με ποια λοιπόν κριτήρια κάνατε την επιλογή;

Σ' αυτό ζητάμε απάντηση.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
ΧΡΥΣ. ΔΟΪΝΙΑΣ
Ο Γραμματέας
ΤΑΣΟΣ ΠΑΡΔΑΛΗΣ

μια και τα παιδιά με τις τράτες και τις πλάκες, με τις οποίες πλάκες, επιάνοντο και αρκετές πέρδικες. Το αγκίστρι και η θηλιά ήταν άγνωστα στο Ζάρακα. Παρανομία όμως υπήρχε. Κυνηγούσαν όλες τις εποχές του χρόνου, με τους τορούς στο χιόνι τους λαγούς, φυλάγανε καρτέρι με το φεγγάρι, στήνανε δόκανα για λαγούς και αγρίμια και έβαζαν και φώλες.

Αλλά όλα αυτά εγένοντο από πολύ λίγους και όχι συστηματικά. Και έτσι οι λαγοί και οι πέρδικες στο Ζάρακα ήταν εν αφθονία. Οι σπουδαίοτεροι λόγοι της αφθονίας ήταν: α) οι καλές κλιματολογικές συνθήκες του Ζάρακα, γιατί είναι τόπος ορεινός, πετρώδης, ξηρός και προσηλιακός, β) η πλήρης καλλιέργεια όλων των χωραφιών, που έδιδε τροφή όχι μόνον στους ανθρώπους και τα ζώα τους, αλλά και στα θηράματα. Πολλά χωράφια δεν θερίζοντο, γιατί τα είχαν θερίσει οι λαγοί, γ) η μεγάλη κτηνοτροφία, που μαζί με τις άλλες μεγάλες ωφέλειές της, έδιδε και στα θηράματα νερό, στα άνυδρα μέρη, με τις πολλές και απαραίτητες στέρνες και τις ποτίστρες (κορίτες), δ) η παντελής έλλειψις αυτοκινητοδρόμων, που εμπόδιζε τους ξένους κυνηγούς να ανεβαίνουν και κυνηγούν στον απρόσιτο Ζάρακα, που καταντούσε έτσι να κυνηγιέται από μόνους τους λιγοστούς Ζαρακίτες κυνηγούς, ε) η ανυπαρξία δηλητηριωδών φυτοφαρμάκων και ραντισμάτων που, όπως ξέρουμε, είναι η κυριότερα αιτία αφανισμού των θηραμάτων.

και φυσικές αυτές εποχές. Θυμάμαι ακόμα τη μάνα μου, όταν είμαστε μικροί, που πολλές φορές έλεγε στον πατέρα μου, που ήταν άριστος κυνηγός και όταν μεγάλωσε και στον μεγαλύτερο αδελφό μου, Νίκο, που έγινε και αυτός άριστος επίσης κυνηγός:

«Τί θα φάμε σήμερα, τί θα φαν τα παιδιά, δεν πάτε να φέρετε κανένα λαγό ή μερικές πέρδικες;».

Και αυτοί έφευγαν και σε 1—2 ώρες έφερναν ή ένα λαγό ή 5—6 πέρδικες. Και έτσι εγέμιζε ο τέτζερης για 12 τουλάχιστον άτομα, γιατί ήμασταν 8 παιδιά, 2 οι γονείς και η γιαγιά και ο μουσαφίρης, που δεν έλειπε σχεδόν ποτέ, γιατί οι γονείς μου ήταν πολύ φιλόξενοι και το σπίτι μας ήταν σαν πανδοχείο του χωριού για τους περαστικούς.

Θυμάμαι ακόμα όταν έριχνε χιόνι και χιονίζε, τότε πολύ και πολλές φορές κάθε χειμώνα που ο πατέρας μου και ο αδελφός μου έφερναν πολλούς λαγούς στο σπίτι μας, 10—12, που μαζεύοντουσαν εκεί και άλλοι συγχωριανοί μας, άνοιγαν τους λαγούς, τη γάνιζαν τα συκοτάκια και μαζί με τυρί, ελιές και μπόλικο κοκκινέλι τρώγανε και πίνανε και γινότανε τότε στο μαγαζί μας σωστό γλεντάκι.

Η εικόνα αυτή αυτή με ακολουθεί πάντοτε. Και τώρα που γέρασα, ακόμα περισσότερο. Και σωστά λένε ότι ο άνθρωπος στα γεράματά του επανέρχεται στη βάση του και θυμάται και βλέπει καθαρότερα τα τότε συμβάντα. Σε μένα τουλάχιστον συμβαίνει

ανεβαίνουν και μεγάλους αριθμούς σ' αυτόν και σκοτώνουν τα πάντα. Τα απηρχαιωμένα όπλα έχουν αντικατασταθεί από τέλεια, που έχουν αποκτηθεί από όλους σχεδόν και σκοτώνουν και αυτά τα πάντα. Τα αγρίμια (επιβλαβή) χχουν αυξηθεί κατά πολύ, γιατί οι φώλες του Δασαρχείου δεν επαρκούν και ούτε τοποθετούνται με σύστημα και πρόγραμμα, ώστε να έχουν καλά αποτελέσματα. Και όπως μαθαίνω, η λαθροθηρία οργιάζει.

Όλα αυτά έχουν συντελέσει εις το να έχει σχεδόν εξαφανισθεί ο λαγός και η πέρδικα από το Ζάρακα. Έχω φροντίσει και έχει γίνει κάποιο Καταφύγιο Θηραμάτων στο Ζάρακα, αλλά και αυτό, όπως μαθαίνω, παραβιάζεται. Κατά τη γνώμη μου, για να περισωθεί ο λαγός και η πέρδικα στο Ζάρακα, θα πρέπει:

α) Να απαγορευθεί το κυνήγι στο Ζάρακα επί μίαν τριετία, ώστε να αναπνεύσει αν απέμεινε τίποτε από αυτό.

β) Να γίνει συστηματική εξόντωση των επιβλαβών στο Ζάρακα.

γ) Να γίνουν ποτίστρες στα άνυδρα μέρη του Ζάρακα ώστε να βρίσκουν νερό τα θηράματα.

δ) Να σπαρούν κατά τόπους μερικά χωράφια, ώστε να βρίσκουν και τροφή τα θηράματα.

ε) Να παταχθεί αμείλικτα η λαθροθηρία και

στ) Να αγορασθούν από τον Κυνηγεतिकόν Σύλλογον της περιφέρειας μας μερικοί λαγοί και μερικές ορεινές (Συνέχεια στη σελίδα 4)

Ο ΖΑΡΑΚΑΣ και οι ξενητεμένοι

Βραχώδης, πετρώδης και άγονος είναι ο Ζάρακας Λακωνίας. Δεν είναι φτιαγμένος για να κατοικούν εκεί άνθρωποι. Και όμως κατώκησαν και κατοικούν σ' αυτόν άνθρωποι, πολλοί άλλοτε και λιγώτεροι τώρα.

Λόγοι ασφαλείας και ελευθερίας ήσαν εκείνοι που ανάγκασαν τους πρώτους κατοίκους του, να καταφύγουν και να ζούν εκεί. Αλλά και εκεί έφτασε ο κατακτητής (Τουρκαλθανός) και έσφαξε πολλούς (Κυπαρίσις). Οπωσδήποτε όμως δεν ήταν εύκολο να φθάνει συχνά εκεί. Υπήρχαν φρουροί τα θράχια και οι αρματωλοί. Δεν υπήρχαν χωράφια για να τα καλλιεργούν οι πρώτοι αυτοί κάτοικοί του. Και ζούσαν αποκλειστικά με την κτηνοτροφία. Σιγά σιγά, όμως, άνοιξαν στα κατσάβραχα χωράφια, τά έσπερναν στάρι, κριθάρι, όσπρια και λοιπά και ζούσαν και μ' αυτά. Όλα ανεξαιρέτως τα χωράφια του Ζάρακα είναι αποτέλεσμα σκληρής, απάνθρωπης θα έλεγα, σωματικής εργασίας των κατοίκων του. Με αίμα και ιδρώτα, τα ολίγα επίπεδα μέλη, με το ξυνάρι, το λοστό, τη θαριά, το πικούνι, το τσεκούρι, το θατοκόπι, τα γυμνά πόδια και χέρια, τα καθάριζαν.

πισμένοι σε όλα τα μέρη της Ελλάδος και του εξωτερικού. Παντού όμως, όπου εγκαταστάθηκαν, επρόκοφαν. Επέτυχαν απολύτως και στον πνευματικό τομέα (επιστήμονες σημαίνοντες) και στον οικονομικό τομέα (επιχειρηματίαι σημαίνοντες). Όλα δε αυτά με την τίμια εργασία τους, την εργατικότητα και την εξυπνάδα τους.

Όλοι το λένε: «Οι Ζαράκίται είναι τίμιοι, εργατικοί και έξυπνοι». Αλλά δεν διέπρεψαν και διαπρέπουν στον πνευματικόν και οικονομικόν μόνον τομέα, διαπρέπουν και εις την αγάπην των προς τον Ζάρακά μας. Ποτέ δεν τον ξεχνούν, αλλά πάντα τον θυμούνται και φροντίζουν και γι' αυτόν και για τους εκεί αγαπημένους ιδικούς των.

Τους βοήθησε, ασφαλώς, σε όλα αυτά, η σκληρή και θασσανισμένη ζωή των μικρών τους χρόνων στο Ζάρακα. Τους εγαλθάνισε, τους έκανε ατσαλένιους και κατά το σώμα και κατά το πνεύμα, για να κερδίσουν τη ζωή. Και την κέρδισαν. Και επαλήθευσε έτσι, για άλλη μια φορά, το λεγόμενο: «Ότι ο πλούτος και η ευζωία μαλθακοποιούν και εκφυλίζουν τον άνθρωπον ενώ η στένση και η κ...

Ο Άν Γιάννης ο Ζαρακίτης

Στο έμπα του Μάη μήνα, του Ζάρακα το πανηγύρι, το πανηγύρι του Άη Γιάννη. Μπερδεύτηκα σ' αυτή την αγάμνηση. Ανάμεσα στο πανηγύρι της Κακάδας, της γυφτουριάς το πανηγύρι — του Παλαμά και στο δικό μας.

Μα ίδια τα κίνητρα της Ζαρακίτικης σύναξης. Ο ίδιος, ελεύθερος άνθρωπος, ο μπροστά-στάρης λαός, μαζευόταν για τη λατρεία και το ξεφάντωμα. Λίγες οι ευκαιρίες για τέτοιο γλέντι. Και η Μάης, πραγματικά στο μεγαλείο του. Ποιός να του αντιστοθεί.

Και ο Άη Γιάννης καθισμέγος στα ριζά στο Γαϊροβούνι, αγνάντευε, παραμονή και περίμεγε ανυπόμονος. Λόρατος, καθώς μπορούσε ανάμεσα στους τσοπάνηδες και τα ζωντανά τους. Κι εκείνοι, σαν να αισθάνονταν την παρουσία του, διάζωνταν να ετοιμαστούν. Ήταν, βλέπεις, πίο δι κό τους το πανηγύρι. Λαμπροκαμπήτικο. Πριφτακέικο. Όλος ο τόπος στο πόδι. Και το χωριό.

ΗΡΘΑΝ ΑΠΟ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

— Από Αυστραλία ήλθε για μόνιμη εγκατάσταση ο Δημήτρης Παρθάλης οικογενειακώς.

— Από ΗΠΑ ήλθε ο Παναγιώτης Γ. Λάββας.

— Από Καναδά ο Κώστας Α. Γκλιιάδης.

— Από Καναδά ο Παναγιώ...

Μια δουδή προσπάθεια για καλή προετοιμασία.

Και το ξημέρωμα, το ξεκίνημα! Ένα ξάφνιασμα. Στρατοκόποι και κοβαλάρηδες ένα. Και τα πισινά των μουλαριών, όλα χωρίς εξαίρεση, φορτωμένα τα περισσότερα και κλαμένα, γιατί δεν τα θέλανε κοντά.

Ξάφνιασμα και για τ' αγρίμια και τα πουλιά. Τόσος κόσμος, τί τους κάναμε και μας χάλασαν την πρωινή λειτουργία. Μα σαν να διαισθάνονταν πως είναι μέρα χαράς, δεν φοβόντουσαν. Συμπορεύονταν για να τιμήσουν τον Ζαρακίτη Άγιο. Τον «τη γλώττα χρυσομνήμονι».

Τους ξεχώριζες στο πέραςμα από τις φωνές. Δε θα ξεχάσω τη φωνή του Μαύρου: Κατερίνααα. Κι από κοντά τα γραμμάτια: Γιώτα, Θεοδώρα, Ιωάννο.

Άρχοντας του πρωινού ο παπα - Κώστας. Ει μορφή αλάθεια! Εκκλησία και περίβολος γιομάτα. Εκεί είχες να θαυμάσεις από γερακιώτικο μπουνοβράκι και τσαρούχι, μέχρι γραβάτα Χαρακνώτικη. Σ' ένα συνταίριασμα του κολίγου με τον κοτσάμπαση.

Τόδλεπε ο Άγιος. Και είχε τις επιλογές του. Πίο κοντά του οι κολίγοι. Αγωνιάτες, στρατοκόποι και προσκυνητές. Μια βροχή το Μάη, να βγάλουν το γώμπορο, το τόσο δυσβάστακτο. Έκανε ό,τι μπόραγε γι' αυτούς. Και μετά τη λειτουργία και τις...

του. Σόγια, παρέες, όπως ταιριαζε.

Χορός, γλέντι, χαρές, έρωτες κρυφοί, παντρολογήματα. Κοπελιές με τα μάγουλα να σπάζουν από το αίμα, που πάσχιζε να βγεί. Με την τόλμη μόνο στο μάτι. Για παραπάνου δεν έπαιρνε. Άλλοι καιροί τότε. Το καλή, σήμαινε φρόνιμη. Πως να το παράβλεπες και νάθελες. Σε περίμενε το ράφι.

Μια μέρα λοιπόν, στο έμπα του Μάη, αφιερωμένη στον Άγιο και την Άνοιξη την ξελογιάστρα. Καθολικά.

Πέρασαν τα χρόνια, πάει ο παπα - Κώστας, πάει κι ο κόσμος που ζωντάνευε τον τόπο. Τα κολορούζια στις γχορτζές έφτασαν στα κλαριά. Δεν είναι πιά τραπέζια για φαγιπότι και ξεφάντωμα.

Πήρε των οματιών του ο καθένας για την άκρη της γης. Κι έμεινε ο Άγιος με το παρόνοιο να περιμένει, μια μέρα στο έμπα τον Μάη, εκείνο τον κόσμο κι εκείνο το ξεφάντωμα.

Κι ο παπα - Γιάννης ο συνωνόματος; Τον ξέχασε κι αυτός, τον πρόδωσε. Κοντά είσαι, καημένη παπά. Λειτουργό τον τουλάχιστον καμιά φορά.

Του χρουστάει του Άγιου ένα ξάφνιασμα. Έστω με κορναρίσματα, αντί για κουδούνια και ντριγκιλίδια. Και θα του το κάνουμε το ταρακούνημο. Μια μέρο της Άνοιξης, στο έμπα του Μάη του μήνα.

